

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

XXX. Proclamatio Karoli Regis adversus Venilonem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

TITVLVS XXX.

Synodi Tullensis apud Saponarias.

LIBELLVS PROCLAMATIONIS DOMNI KAROLI Regis aduersus Venilonem Archiepiscopum Senonum, electis iudicibus Remigio Lugdunensium, Eirardo Turonorum, Veniloni Rothomagensium, & Rodulpho Biturigum Archiepiscopis in sancta synodo duodecim provinciarum apud Tullensem parrochiam, in suburbano eiusdem urbis quod dicitur Saponarias, propria ipsius manu porrectus anno incarnationis dominice DCCCLIX. indict. VII. XVIII. Kal. Iulias.

CAP. I.

QVia, sicut dicit sanctus Gregorius, & ex consuetudine olitana cognoscitis, in Francorum regno Reges ex genere prodeunt, mihi à Domino & genitore meo pia memoriae Hludouico Augusto pars regni inter fratres meos Reges diuina dispositione est tradita. In qua parte regni vacabat tunc pastore metropolis Senonum, quam, iuxta consuetudinem prædecessorum meorum Regum, Weniloni tunc Clerico meo in capella mea mihi feruienti, qui more liberi Clerici se mihi commendauerat, & fidelitatem sacramento promiserat, consensu sacrorum Episcoporum ipsius metropolis ad gubernandum commisi, & apud Episcopos, quantum ex me fuit, ut eum ibidem Archiepiscopum ordinarent obtinui.

I I.

Post hæc de divisione regni inter me & fratres meos ratio est exorta notissima, unde partem divisionis cum mutuis, nostris scilicet nostrorumque fidelium sacramentis, sicut etiam primores regni totius inuenerant, tenendam & gubernandam suscepi. Quam divisionem inter me & fratres meos de cetero à me substantialiter tenendam, sicut & alij qui ibi adfuerunt Episcopi, Wenilo mihi fratribusque meis propria manu iuravit: pacem etiam & mutuum adiutorium inter me & præfatum fratrem Hludouicum Wenilo sacramento firmavit.

I I I.

Sed & post hoc, electione sua aliorumque Episcoporum ac ceterorum fidelium regni nostri voluntate, consensu, & acclamatione.

Tom. II.

marione, cum aliis Archiepiscopis & Episcopis Wenilo in diocesi sua, apud Aurelianensium civitatem, in basilica sanctæ crucis, me secundum traditionem ecclesiasticam Regem consecravit, & in regni regimine chrismate sacro perunxit, & diademate atque regni sceptro in regni solio sublimavit. A qua consecratione vel regni sublimitate supplantari vel projici à nullo debueram, saltem sine audientia & iudicio Episcoporum quorum ministerio in Regem sum consecratus, & qui throni Dei sunt dicti, in quibus Deus sedet, & per quos sua decernit iudicia, quorum paternis correptionibus & castigatoriis iudiciis me subdere fui paratus, & in præfenti sum subditus.

I V.

Denique cum seditiones in regno nostro per homines irreverentes cæperunt crescere, consensu Episcoporum ac ceterorum fidelium nostrorum chirographum invicem conscripsimus, qualiter ego erga eos cooperante Domino agere vellem, & qualiter mihi consilio & auxilio iidem fideles nostri ab inde postmodum solatium ferre debuissent. Cui scripto Wenilo apud Baiernam villam propria manu subscripsit, sicut in præfenti videre potestis.

V.

Deinde cum contra paganos ad insulam loci qui Oscellus dicitur cum fidelibus nostris & terreno itinere ac navigio, sicut scitis, perrexi, quidam à nobis deficientes fuga lapsi sunt. Wenilo autem se pro infirmitate sua illuc ire non posse dicens, ad sedem suam reversus est. Dum autem in prociectu eo nos infirmi degeremus, frater noster Hludouicus, sicut scitis, cum

I ij

manu hostili & seditiosis hominibus ex regno suo regnum nostrum irrupit. Ad cujus colloquium sine mea voluntate atque licentia Wenilo venit, quem supplantatorem meum esse cognovi. quod nemo Episcoporum ex regno nostro alius fecit.

VI.

De cetero, cum contra predictum fratrem meum & inimicos meos ac vastatores Ecclesie & depopulatores regni qui cum illo erant, cum fidelibus Dei ac nostris perrexi, nec per se ipsum nec per debitum solatium quod antecessores mei Reges & ego ipse ex Ecclesia illi commissam habere solitus eram, aliquid adjutorij praeibit, praesertim cum hoc devotè ab illo petierim.

VII.

Cum autem ratio & necessitas mihi accidit, de villa Breona ut à predicto fratre meo secederem, & ipse frater meus Hludovicus ad hoc rediit in partem regni mei ut mihi meum nepotem subriperet & homines meos mihi subtraheret ac fideles meos vastanter imprimeret, Wenilo cum quo potuit solatio ad predictum fratrem meum Hludovicum in meam contrarietatem venit, cum quo erant excommunicati istius regni & seditiosi, de quorum excommunicatione coepiscoporum suorum litteras accepit, & Missas publicas fratri meo, cum quo ipsi seditiosi erant, in palatio meo Attimaco & parrochia & provincia alterius Archiepiscopi fidelis nostri sine sua licentia ac coepiscoporum consensu Wenilo excommunicatis vel excommunicatorum participibus celebravit. Et in eo concilio atque consilio fuit quo nepos meus Hlotharius per mendacia, quantum ex seductoribus suis, subriperetur, & debitum ac sacramento promissum solatium atque adjutorium ex illo mihi subtraheret.

VIII.

Predictis nihilominus fratris mei consiliaris & publicis ac secretis tractatibus Wenilo cum specialibus familiaribus & inter priores ejus familiariter cum episcopali judicio, ut diximus, excommunicatis & judicio regni dijudicatis interfuit, quantum partem regni quam idem frater meus & Wenilo mihi juraverant, & in qua Wenilo me Regem sacraverat, sepefatus frater meus obtineret, & ego illam perderem.

IX.

Wenilo in eo consilio & tractatu fuit ut

Episcopi qui mihi fidei promissae debitores erant, & consilium atque auxilium manu propria confirmatum ferre debuerant, deficerent & ad fratris mei Hludovici obsequium & subdicionem se verterent.

X.

De abbacia sanctae Columbae & rebus vel honoribus regni mei apud Hludovicum fratrem meum praecipuum obtinuit, & litteras ad Missos, quod eandem abbatiam revocarent, Echardum & Theodoricum impetravit. Sed in eisdem litteris ad praefatos Missos iussionem fratris mei Hludovici Wenilo obtinuit ut de muro castelli Melodum, quod jus regiae est potestatis, petras haberent licentiam prendere. Unde constat quod in plebe istius regni mihi à Deo collati cum studebat colere & satagebat tenere.

XI.

Wenilo in eo consilio & tractatu cum praefatis excommunicatis fuit ubi confideratum est quatenus illi homines qui mihi fideles erant, & mihi sacramento fidelitatem promiserant, sive nolentes sive volentes fratri meo Hludovico jurarent ut ei adjutorium ferrent qualiter regnum meum contra me obtinere potuissent. Et non solum consilio Wenilo interfuit, sed & ipse hoc idem consilium fratri meo Hludovico contra meam fidelitatem, quam mihi promissit sacramento, donavit.

XII.

Wenilo per se & per familiares suos, supradictos scilicet excommunicatos, apud fratrem meum Hludovicum obtinuit ut vacans episcopatus Bajocacensis scilicet civitatis propinquo suo Clerico meo nomine Tortoldo, qui mihi se commendavit, & fidelitatem sacramento promissit, donaretur, qui eundem episcopatum in mea infidelitate & contra fidelitatem mihi promissam consensu Hludovici fratris mei accepit.

XIII.

Tandem postquam mihi Deus vires recuperandi mei per solatium fidelium meorum contra fratrem meum donavit, perrexi propè de civitate Wenilonis, qui me contra fratrem meum ad recuperandum regnum meum pergere scivit, & nullum adjutorium vel per se, promisso ac subscripto consilio, vel per militiam, quae ex Ecclesia sibi commissam folet exire, adjutorium aliquod praestitit.